

Реферат на тему: "Сергій Олександрович Єсенін"

Сергій Єсенін

Сергій Олександрович Єсенін (1895 —1925)

Сергій Єсенін прожив коротке, але бурхливе життя. Син селянина, він став одним з найвідоміших російських поетів і увійшов в історію літератури як тонкий лірик, який у своїх творах майстерно передавав внутрішні переживання людини. Поезія Єсеніна надзвичайно автобіографічна, у ній відчувається, як поет щиро, відкрито і емоційно сприймає оточуючий світ, прагне знайти своє місце у ньому. Сам він казав: "Мені здається, що я пишу вірші для найближчих своїх друзів".

Сергій Єсенін народився в селі Константиново Рязанської губернії Рязанського ж повіту. Коли Сергію виповнилося 3 роки, його мати, розлучившись із чоловіком, повернулася жити до своїх батьків. Щоб не обтяжувати їх матеріально, вона пішла на заробітки в місто, тому хлопця виховували дідусь і бабуса. Мати приїжджала додому лише час від часу і дуже засмучувалася, коли бачила, що Сергій її не впізнає.

Дідусь Сергія був дуже побожною людиною, і в домі завжди суворо дотримувалися релігійних правил. Він любив розповідати онукові оповіді з Біблії і знав величезну кількість народних пісень, легенд та переказів. Однак поштовх до першої — зовсім дитячої — творчості Сергієві дала бабуса. Вона часто розповідала йому казки. Деякі казки з поганим фіналом хлопцеві не подобалися, і він "переробляв їх на свій лад". Дідусь із бабусею любили онука і не обтяжували його обов'язками — Сергій жив вільно і безтурботно. Дома бував мало, особливо навесні та влітку, більше гасав із друзями околицями села. З дитинства він виніс і щирю любов до всього живого. "Птахів і цуценят, і будь-яку живу істоту любив годувати з рук та пестити", — згадувала мати поета. Ця любов до тварин залишилася в нього на все життя.

У вересні 1904 року Сергій вступив до Константинівської початкової чотирирічної школи. Під час навчання в першому класі трапилася подія, яка змінила безтурботний плін дитинства — мати Сергія повернулася жити до чоловіка і забрала сина від своїх батьків. Зміна обстановки прикро вразила хлопця, і він довго не міг звикнути до нового дому — "суворого та похмурого". Попри все, початкову школу Сергій закінчив з відзнакою, і, як кращий випускник, отримав право вступу до єпархіальної трирічної учительської школи, яка готувала вчителів для початкових шкіл. Батьки Єсеніна пишалися сином і мріяли, що з часом він вступить до Московського учительського інституту.

Учительська школа була розташована у великому селі Спас-Клепикове, за 60 кілометрів від Константинова. Діти жили при школі як в інтернаті, вони прибирали, чергували на кухні й не мали права без дозволу ходити по селу. 14-річний Сергій, потрапивши до школи, відразу втік і пішки прийшов додому — так йому не сподобалося

обмеження його свободи. Однак з часом він звик і дуже здружився з хлопцями, з якими вчився. Друзі любили Сергія за відкритий та доброзичливий характер, але відзначали його велике самолюбство. Часто поведінка хлопця залежала від його настрою, оскільки він був дуже емоційним та вразливим.

Незважаючи на те, що у школі вивчали багато дисциплін, особлива увага приділялася "Закону Божому" та церковнослов'янській мові. Вчився Сергій дуже добре, але найбільше полюбилися йому уроки російської літератури чудового вчителя Євгенія Хитрова, якому вдалося зацікавити учнів своїм предметом — хлопці з захопленням читали твори російських письменників та поетів. Єсенін також був у захваті від класиків російської літератури, він багато читав і, відзначаючись феноменальною пам'яттю, знав напам'ять величезну кількість їхніх творів (зокрема в повному обсязі поему "Мцирі" М. Лермонтова та роман у віршах "Євгеній Онегін" О. Пушкіна).

Хитров прихильно ставився до творчості своїх учнів — серед них багато хто писав вірші. Він читав твори своїх вихованців та радив, як їх покращити. До навчання в учительській школі Сергій вже писав вірші, та всі вони були релігійного змісту. Шкільні друзі переконали майбутнього поета спробувати писати на інші теми. Перші спроби Єсеніна, як згадував пізніше вчитель літератури, не дуже відрізнялися від творів інших шкільних "поетів". Однак на останньому році навчання вчитель прочитав вірш Сергія "Зорі" і "якось збентежився, ніби чогось злякався". Він зрозумів, що мало уваги приділяв Єсеніну, а саме цей хлопець виявився справжнім поетом.

Після закінчення учительської школи у травні 1912 року юнак вирушив до Москви. Батьки сподівалися, що Сергій вступатиме до учительського інституту, проте він категорично відмовився. Юнак підготував рукописний збірник із 16 кращих своїх віршів і хотів добиватися визнання як поет. Родичі не вірили в його поетичні здібності й радили обрати більш практичну професію. Однак Сергій наполіг на своєму — приїхавши з провінції до Москви, він бере участь у літературних вечорах, знайомиться з московськими поетами та письменниками. На нього звертають увагу. У цей час Єсенін працює у книжковій крамниці, потім коректором у друкарні, а вечорами відвідує в народному університеті лекції з літератури. Він багато пише і постійно розсилає свої вірші до редакцій газет і журналів, проте безуспішно.

Лише в січні 1914 року дитячий журнал "Мирок" опублікував вірш Єсеніна "Берега". Після цього й інші дитячі журнали почали друкувати твори молодого автора, адже його вірші, присвячені красі російської природи, були дуже милозвучними і зрозумілими дітям. З одного боку, співпраця з дитячими журналами була великим успіхом для простого сільського хлопця, з іншого — Сергій усвідомлював, що пише чудові вірші й може стати відомим поетом, але для цього потрібно публікуватися в серйозних столичних виданнях. Він вирішує їхати до столиці — Петрограда (у 1914 році Санкт-Петербург перейменували в Петроград), де було зосереджене літературне життя країни. "Під лежачий камінь вода не тече. Славу треба брати за роги", — сказав 19-річний юнак друзям і, зібравши речі, поїхав до Петрограда, де в нього не було навіть знайомих.

Коли навесні 1915 року Єсенін приїхав до Петрограда, йшов перший рік світової війни (Німеччина оголосила війну Росії 1 серпня 1914 року). Ця подія викликала вибух патріотизму, літературне життя нуртувало, постійно проводилися творчі вечори — це був "внесок діячів мистецтв у оборону". У день приїзду молодий поет іде в редакцію відомого журналу і добивається, щоб йому дали адресу знаменитого російського поета Олександра Блока. Без вагань він прийшов до Блока додому і сказав, що хоче почитати йому свої вірші. Олександр Блок був суворим критиком і дуже об'єктивно оцінював поетичну творчість колег — це знали всі, однак він одразу помітив неабиякий талант юнака. Блок написав записки в редакції відомих журналів з рекомендацією розглянути вірші Єсеніна.

Несподівано для Сергія всі його вірші були із захватом прийняті в редакціях і надруковані. Єсенін за два тижні став знаменитим. "Моя лірика жила однією великою любов'ю — любов'ю до батьківщини", — так оцінював свою творчість сам поет. Його надзвичайно ліричні вірші про Росію, про красу її природи, про рідне село відразу стали популярними на хвилі патріотичного піднесення. Усі хотіли бачити в молодому поеті самородка — вихідця з народних глибин, що прийшов пішки з Рязанської губернії до столиці з торбою віршів.

У Петрограді Єсенін потрапив до кола "мужицьких поетів", вихідців із селян, які писали "народною мовою" про самотність російського народу та про його національні традиції. Головним у своїх віршах "мужицькі поети" вважали "селянський дух". Вони не були такі талановиті, як Сергій, але добре розуміли, чого хоче публіка. І ось молодий поет, одягнений "по-народному" в сорочку навипуск та чобітки, разом з новими друзями стає постійним відвідувачем салонів багатіїв та аристократів. Симпатичний та завжди усміхнений "золотоголовий ангел", "російський Лель" своїм зовнішнім виглядом та віршами викликав замилювання великосвітських паній, які чекали від нього простої сільської поведінки та рязанської вимови. Сергій розуміє, що це підробка під вульгарні смаки, але вважає таку поведінку необхідною для підтримання популярності.

Незважаючи на салонний спосіб життя, Сергій Єсенін інтенсивно працював, оскільки не мав постійного місця роботи, а жив з гонорарів за вірші. Вільний графік роботи поета мав і свої позитивні сторони — Єсенін, який завжди багато читав, тепер зміг втамувати цю спрагу. Він не лише студіював класиків літератури, а й цікавився усіма сучасними йому письменниками та поетами, як російськими, так і зарубіжними. Зокрема Сергій дуже любив твори Джека Лондона, які в той час регулярно видавалися, — він купував усі книги цього автора, як тільки вони виходили з друку.

У січні 1916 року вийшла перша збірка поета "Радунія", в яку Єсенін вмістив кращі з написаних віршів, а вже в березні його призвали на військову службу. На фронт він не потрапив — долею талановитого поета вже почали опікуватися впливові особи, які домоглися його призначення в госпіталь санітаром. Служба не обтяжувала Сергія: оскільки він був грамотним, йому доручили вести підрахунок поранених, які поступали в госпіталь.